

4

LETO XXXIV

6. NEDELJA
MED LETOM

16. februar 2020

PASTIRSKO PISMO SLOVENSКИH ŠKOFOV GLEDE RAZTROSA PEPELA POKOJNIH NA POKOPALIŠČIH

»Dragi bratje in sestre, škofje smo pred skoraj štirimi leti, 1. novembra 2016, na vas naslovili posebno pismo o krščanskem pogrebu in pomenu poslavljanja od dragih svojcev v zadnji uri njihovega življenja. Vprašanje umiranja, smrti, žalovanja in tolažbe se dotika zelo osebnih in intimnih čustev vsakega izmed nas, zato želimo še enkrat poudariti pomen, ki ga ima pokop telesa v krščanstvu, nekaterih primerov pokopov, ki za katoličane niso dovoljeni, ter na pomen molitve za pokojne.

Pokop telesa rajnega v zemljo je za katoličana najprimernejša oblika slovesa, saj je človek nedeljiva enota telesa in duše. Kristjani gledamo na smrt kot na edinstven in najbolj oseben način srečanja Boga in človeka, ki presega omejitve prostora in časa. Zato menimo, da naj se telesa naših pokojnih v krsti položijo v zemljo na blagoslovljenem pokopališču. S tem krščansko občestvo izrazi vero v posmrtno življenje in pričakovanje vstajenja teles poslednji dan. Telo je sicer minljivo in podvrženo smrti, vendar je po Kristusovem vzoru namenjeno vstajenju. Zato škofje močno spodbujamo vse vas kristjane, da kjer je le mogoče, v veri izberete tak način pokopa, kot ga je imel Kristus, to je pokop telesa v krsti. Pri pogrebem obredu naj po možnosti sodeluje župnijsko občestvo, da se tako pokaže povezanost rajnega in svojcev s Cerkvijo. Prav tako naj se v proces slovesa od rajnega vključi obhajanje svete maše.

Za kristjana ni primeren način pokopa raztros pepela rajnega. Kongregacija za nauk vere je 15. avgusta 2016 objavila navodilo *Ad resurgendum cum Christo* o pokopu pokojnih in shranjevanju pepela v primeru kremacije, ki določa, da »raztros pepela v zrak, zemljo ali vodo« za katoličana ni dovoljen, saj na simbolni ravni ne izraža potrebnega spoštovanja do človeka kot osebe, ki je živela in ljubila Boga ter ljudi kot telo in duša. Z raztrosom se izgublja tudi zemeljska sled za enkratnim človekom, ki ga je Bog ustvaril za večno združenje s seboj, Kristus pa je zanj daroval samega sebe; zato so posmrtni ostanki kristjana vedno na nek način relikvije. Tudi če kakšen vernik nima nobenega svojca več, ne ostaja brez svojih, saj smo vsi krščeni

njegovi bratje in sestre v Kristusu in bomo kot župnijsko občestvo poskrbeli tudi za njegov primerni krščanski pogreb in molitveni spomin. Iz tega razloga izhaja, da se v primeru pogreba z raztrosom pepela pokojnika opravi pogrebni obred v mrliški vežici oz. cerkvi ob žari pred raztrosom, pri samem raztrosu pa voditelj pogreba ne prisostvuje. O tem naj bodo svojci rajnega, ki je nepreklicno izbral ta način, obveščeni že ob dogovoru o pogrebu.

Enako spoštovanje kot do teles odraslih rajnih je prav, da imamo tudi do teles mrtvorojenih in splavljenih otrok. Tudi zanje velja, da se pokopljejo na pokopališču in se zagotovi cerkveni obred. Zato vabimo starše, da telesa mrtvorojenih otrok pokopljejo ter se jih spominjajo v molitvi. Kakor je Jezus Kristus za nas trpel in umrl ter tretji dan s telesom vstal od mrtvih, tako tudi mi upamo in verujemo, da se bomo tudi mi ob smrti srečali s svojim Odrešenikom in bo tudi naše telo deležno vstajenja. V tem duhu dojemamo trenutek smrti kot enega izmed najpomembnejših v zemeljskem življenju, od katerega je na poseben način odvisna vsa večnost. Povežimo svoje življenje s spominom na drage rajne z molitvijo ter z vsaj vsakoletnim darovanjem svetih maš.«

vaši škofje

ZANIMIVOSTI IZ ZGODOVINE NAŠE CERKVE (4)

ZAČETKI LJUBLJANSKEGA KOLEGIJA – 2. DEL (1597)

Dobre tri mesece po prihodu jezuitov v Ljubljano, so jezuiti 5. maja 1597 odprli dva najnižja razreda, vendar niso sprejeli tistih, ki še niso znali brati. Kljub temu so zaradi nevednosti učencev v obeh razredih brali le osnove Emanuelove gramatike. En razred je sprejel tiste, ki so že bolje brali, drugi pa tiste, ki so komajda jecljali. Pozneje, ob jesenskem začetku šolskega leta pa so odprli višjo šolo z razredom gramatike.

Cerkev sv. Jakoba (1597) je bila temačna in nesnažna, neprimerna za potrebe Družbe, zato so jo meseca septembra (1597), brž ko je bilo mogoče, začeli preurejati. Med cerkveno ladjo in prezbitერიjem so odstranili steno obenem z dvema manjšima oltarjema, ki še nista bila posvečena, zakristijo, ki je bila na severni strani na zelo neugodnem, temačnem in vlažnem kraju, so posrečeno preselili v sosednje poslopje, ki stoji ob južni steni. Poleg tega so vse prebelili, popravili oltarne stopnice, vrata z ulice v stolp so zaprli in odprli druga, s pokopališča. Nazadnje so na primernem mestu postavili prižnico, na obeh straneh kora pa sedeže. Ograjo pred velikim oltarjem so prebarvali z zeleno barvo.

Kmalu je začela krasiti cerkev tudi presvetla nadvojvodinja Marija, mati presvetlega nadvojvoda Ferdinanda, ko je 'ob poklonu fevdalnih podložnikov na lastne oči opazila njeno goloto. Od svoje zbirke svetih oblačil je preblagoho-

tno poklonila tri mašne plašče, tri preproge, štiri antipendije in nekaj pregrinjal, skoraj iz čiste svile.' Za zidavo je presvetli nadvojvoda dodal 1.000 gld iz nekega dolga redovnic, častiti p. Rafael Cobenzl, duhovnik Družbe Jezusove, pa je za to namenil svojo dediščino v višini 4.000 gld.

V Letopis za leto 1597 so jezuiti tudi zapisali: 'Ko so prišli naši, je bilo v Ljubljani skoraj vse v neredu, tako da si nismo mogli primerno razporediti časa in ur, kakor je navada v Družbi. V ta namen smo morali popraviti staro uro sv. Jakoba, ki je bila od starosti že skoraj čisto izrabljena. Zato smo poskrbeli, da ura bije tudi četrti. Stvar je bila kot nova in Ljubljančanom v okras, zlasti še, ko smo iz lastnih sredstev dodali srednji zvon.

Prvo nedeljo v adventu (30. novembra 1597) smo začeli učiti krščanski nauk v domačem, kranjskem jeziku. Število poslušalcev iz ljudstva je bilo upoštevanja vredno, še veliko večji pa je bil uspeh, tako zaradi preprostosti poslušalcev, kakor zaradi načina poučevanja, ki ga dotlej katoličani niso bili vajeni.

Naš prihod in naša navzočnost v Ljubljani sta dvignila srca katoličanov, ki so ne le v mestu, marveč v vsej deželi že skoraj povsem obupali, upornost krivovercev pa se je uklonila... Tudi kmetje se veselijo, da morejo spet opravljati svoje pobožnosti z dvignjenimi križi, ne da bi se jim kdo posmehoval in na njihova bandera pljuval ali jih obmetaval z blatom. Zaradi objestnosti krivovercev jim prej to sploh ni bilo dovoljeno ali pa so morali iti skozi mesto v popolni tišini in z zvitimi banderi... Katoličani so se prej umikali pred krivicami in nadlegovanjem in prosjačili, pogosto pa so bili tudi žrtve krivih obtožb. Zdaj vsi branijo svoje pravice že bolj pogumno, celo z bojevitimi tožbami... O da bi Bog, predobri in prevzvišeni, dal, da bi srečni začetki privedli do vedno večjih uspehov za Cerkev.'

LETO 1598

Pouk mladine v letih 1598 in 1599 'sicer ni bil popolnoma ukinjen, vendar je bil zelo okrnjen, ker se je začela nevarno pojavljati kuga.', lahko preberemo v Letopisu za leto 1598. V tem letu se je začela gradnja kolegija, čeprav je 'potek gradnje zaviralo silno deževje in pomanjkanje opeke.' Tudi sicer je bilo leto 1598 za jezuite izredno težko, saj 'so doma našo maloštevilno družino silno prizadele bolezni. Vse poletje sta bila dva, včasih tudi trije od naših neprestano bolni, da o služinčadi sploh ne govorimo...'

Se je pa oprema cerkve v tem letu precej pomnožila. 'Presvetla nadvojvodinja Marija, mati presvetlega ustanovitelja, je darovala dve veliki podobi in drugo okrasje za bodoče oltarje, druge tri gospe plemenitega rodu z njenega dvora so podarile po eno sveto oblačilo za bogoslužje, spet druga plemkinja je prinesla tkanino za antipendij in drugo... Prečastiti izvoljeni škof ljubljanski, gospod Tomaž Hren je oskrbel srebrn pozlačen ciborij za presveto evharistijo, kakršnega bi bilo komaj mogoče kupiti za 40 renskih goldinarjev, in pozlačen križ nad prezbiterijem naše cerkve za približno 28 goldinarjev...' (se nadaljuje)

ŽUPNIJA LJUBLJANA - SVETI JAKOB, Gornji trg 18, 1000 Ljubljana. **Župnik:** p. Albert Bačar, tel. 041 848 117, e-naslov: albert.bacar@vrn.si | V ponedeljek in torek nas dobite v pisarni od 8^h do 9^h in od 13^h do 14^h, ob petkih od 13^h do 14^h. Vsak dan pa po sv. maši.

Spletna stran: <http://zupnija-lj-sv-jakob.rkc.si/>
e-pošta: zu.jakob@t-2.si TRR: SI56 0205 1025 4641 775, NLB

SVETE MAŠE

nedelje in prazniki
ob 8^h, 9³⁰ in 17^h

delavniki ob 7^h in 18³⁰
sobote ob 18³⁰;
prazniki, ko je delovni dan: 9³⁰ in 18³⁰.

NAPOVEDNIK

- **NEDELJA, 16. FEBRUARJA: 6. med letom**, goduje sv. Julijana, mučenka ter sv. Onezim, škof
- **PONEDELJEK, 17. FEBRUARJA:** godujeta sv. Silvin, škof ter sv. Aleš, red. ust.,
- **ČETRTEK, 20. FEBRUARJA:** godujeta sv. Leon Sicilski, škof ter bl. Frančišek in Jacinta, fatimska pastirčka
- **SOBOTA, 22. FEBRUARJA:** Sedež apostola Petra - goduje sv. Maksimiljan Puljski, škof
- **NEDELJA, 23. FEBRUARJA: 7. med letom**, goduje sv. Polikarp, škof, mučenec
- **PONEDELJEK, 24. FEBRUARJA:** godujeta sv. Matija, apostol ter sv. Sergij, mučenec
- **TOREK, 25. FEBRUARJA:** godujejo sv. Valburga, opatinja ter sv. Alojzij in Kalist, mučenca – Pustni torek
- **SREDA, 26. FEBRUARJA: pepelnica** – zapovedan strogi post, goduje sv. Aleksander (Branko), škof
- **ČETRTEK, 27. FEBRUARJA:** godujeta sv. Gabrijel Žalostne Matere Božje, redovnik ter Baldomir, spokornik
- **SOBOTA, 29. FEBRUARJA:** godujeta sv. Hilarij, papež ter sv. Antonija, redovnica – Prestopni dan
- **NEDELJA, 1. MARCA: 1. postna nedelja**, goduje sv. Albin (Zorko), škof

Vabimo vas, da v cerkvi vzamete list za predloge novih članov Župnijskega pastoralnega sveta in jih izpolnjene vrnete v cerkev, zakristijo ali župnišče.

ADORACIJA ob **ponedeljkih** po večerni sveti maši
ob **sredah** od 18^h naprej

VEROUK ob ponedeljkih ob 16^h, 16⁴⁵ in 17³⁰

SPOVEDOVANJE ob ponedeljkih od 17^h do 18¹⁵ in nedelje med mašami

DUHOVNO BRANJE ob torkih ob 17^h

BIBLIČNA SKUPINA prvi torek v mesecu ob 17^h

